

мр Бојана Борић-Брешковић,
директор Народног музеја у Београду

Предмет: награда НК ИКОМ Србија за публикацију године

Поштована госпођо Борић-Брешковић,

НК ИКОМ Србија недавно је упутио позив за пријаве за овогодишње награде у четири категорије: Музеј, Музејски стручњак, Пројекат и Публикација године. Слободан сам да Вам за награду у категорији Публикација године предложим нову књигу др Емине Зечевић, *Манастир Светог Николе у Топлици: археолошка истраживања*. То радим као неко ко је непосредно био укључен у процес њеног настанка, прво кроз менторство при изради докторске дисертације, а потом и као рецензент штампаног издања. Ради се о монографији у којој се, кроз анализу археолошке грађа добијене вишегодишњим ископавањима, уз коришћење релевантних података из писаних извора и резултата архитектонских истраживања, тражи одговор на низ нерешених питања која се тичу цркве за које је у науци опште прихваћено мишљење да представљају једну од првих задужбина Стефана Немање, а потом и од 1219/20. године и седиште Топличке епископије у оквирима аутокефалне Српске цркве. На основу целовите анализе свих релевантних података, од велике важности је утврђивање елемената за преиспитавање датовања, односно изградње саме цркве. По први пут су издвојени оскудни, али зато и посебно драгоцени, материјални остаци првобитног обзиђа и грађевина које су припадале монашком насељу Немањиног доба. Такође су издвојени сви касније хоризонти живота и понуђени одговори на сва важна питања везана за постојање цркве и функционисање манастира кроз векове. Кроз сва поглавља излагање прати одговарајући научни апарат који омогућава ваљану проверљивост исказа.

У целини посматрано, уложен је огроман напор да се на једном месту сабере и анализира раније несистематизована документација, као и да се детаљно обради сачуван археолошки материјал, који је раније био непознат чак и уско стручној јавности. На тај начин смо добили оригиналну научну студију о једној Немањиној задужбини и средњовековном манастиру уопште, засновану на анализи археолошког материјала као

примарног извора података. Ова монографија на најбољи начин показује како археологија испуњава непознате странице наше историје, условљене недостатком писаних извора, и са новом аргументацијом преиспитује неке од опште прихваћених закључака наше историографије. Сличним публикацијама наша археолошка наука не може се подичити у већем броју. Постигнути резултати нову књигу др Емине Зечевић несумњиво сврставају међу значајнија дела наше средњовековне археологије, свакако узорну и незаобилазну за сва будућа истраживања сличне проблематике. Управо имајући све то у виду, срдечно препоручујем ово издање Народног музеја у Београду за годишњу награду НК ИКОМ Србија.

С поштовањем,

др Дејан Радичевић, доцент
Филозофски факултет Универзитета у Београду